

Sayın Tuğçe Duysak ve Demir Çelik Store Dergisi,

Okuyucularınıza sizin vasıtanız ile seslenme fırsatı verdiğiniz için ilk önce teşekkür etmek istiyorum.

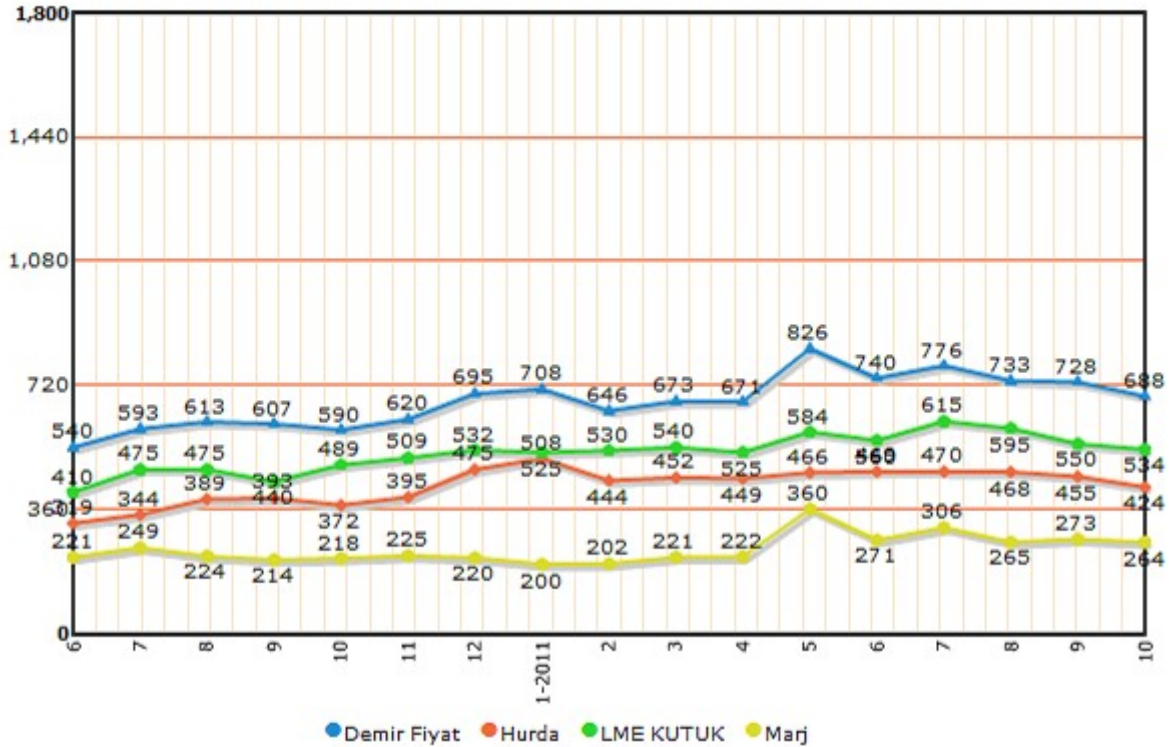
Birinci sorunuzu yanıtlarken ilk önce şunu söylemek istiyorum . Fiyat hareketleri her sektörde pazar dinamiklerinin ve şartlarının bir sonucudur. Demir sektörü olsun veya bir başka sektör, fark etmez. Ülkemizde inşaat sektörünün önemli bir durumda bulunmasından dolayı demir fiyat hareketleri dikkat çekmektedir . Bunun en önemli sebebi inşaatçının en büyük alışverişi daha inşaatının başında yapması gerektiğinden doğmaktadır .

Ömer Feyzoğlu
Group Enerji Demir Çelik
Yönetim Kurulu Başkanı

Bunu belirttikten sonra Haziran 2010 ve Ekim 2011 inşaat demiri fiyat hareketlerine dolar bazında ve diğer önemli fiyatlar olan hurda fiyatları ,LME (Londra Metal Borsası Kütük fiyatı) ve Marj diye adlandırdığımız (Demir Fiyatı eksi Hurda Fiyatı) ile birlikte bakalım. Aşağıdaki grafik bize neler olduğunu özetleyecek ,aşırı fiyat ısınmalarına dikkat çekecek ve barometre görevi görecektir. Fiyatlar kur hareket etkisini sıfırlamak için USD dolar olarak verilmiştir.

Demir Fiyat-LME KUTUK-HURDA-MARJ
(6/2010 -10/2011)

Haziran 2010 Demir fiyatı 540\$,Hurda fiyatı 319\$ dolayısı ile Marj 221 \$. Yani Fabrikalara brüt 221\$ dolar kalmaktadır. Çeşitli kuruluşlar arasında farklılıklar olabilir ; bu grafik ortalama bir yön çizmektedir.

Bu tarihten sonra bakıldığı zaman dalgalanmalar görülmektedir .

Önemli dalgalanmalardan bir tanesi 2010 senesi sonu 220 \$ olan marj Hurda fiyatlarının artmasıyla Ocak 2011 de 200 \$ 'a gerilemiştir. Fabrikalar fiyatlarını hurda fiyat artışı kadar arttıramamışlar ve dolayısı ile fiyatlara yansıtamamışlardır. Demir fiyatları artmasına artmış fakat fabrikalar fiyatlar bakımından pazar dinamikleri sonucunda zor durumda kalmışlardır. Demir fiyatı bu sırada 708\$ olup son 8 ayın zirvesini yapmıştır. Son sekiz ayda hurda fiyat artışlarını yansıtabilen fabrikalar Ocak 2011 ayında pazar şartlarının etkisiyle fiyatlarından taviz vermek zorunda kalmışlardır. Fiyatların bu yüksek durumu medyada fazla bir yankı oluşturmamıştır.

Daha sonraki aylarda fiyatlar Nisan 2011' e kadar fazla bir dalgalanma göstermemiştir. Nisan 2011 ayında ise grafikte görüleceği üzere demir fiyatları 826\$, Hurda fiyatı 466\$ ve dolayısı ile marj 360\$ olmuştur. Bu fiyat hareketi aşırı bir ısınmaya dikkat çekmektedir. Fiyatların bu mertebeye çıkmasında etken nedir ? Hurda fiyatları fiyatlara fazla bir baskı oluşturmamıştır yani maliyet cephesinden fazla bir baskı yoktur. O zaman talep cephesine bakmak lazımdır. İhracat taleplerinin iç fiyatlara etkisi her zaman hatırlanmalıdır. Eğer fiyatlar dışardan destek görüyorsa her sektördeki gibi artışlar kaçınılmazdır. Fiyatların bu seviyelere çıkmasının tepki toplayacağı doğaldır. Yalnız şu hatırlanmalıdır. Her pazarın bir denge fiyatı vardır aşırı talep artışları ,aşırı hammadde fiyat artışları (burda hurda) bir dereceye kadar geçerlidir. Bir süre sonra etkisini kaybederler ve denge fiyatı bir süre sonra oluşmaya başlar. Yukardaki grafik bize bunu göstermektedir. “Su yolunu bulur” misali fiyatlar dengeye oturur. Nihai tüketiciler açısından önemli olan fiyat artışlarını iyi takip etmeleridir. Ülkemizde maalesef alıcılar fiyatlar hareketlendiği zaman (bir daha bu fiyatları bulamam mantığı ile) alışverişlerini yoğunlaştırmaktadırlar ve bunun sonucunda fiyatlar dengeye geldiği zaman ciddi zararlar görebilmektedirler.

Son zamanlarda fiyat hareketleriyle birlikte resmi bir endeks oluşturması gündeme gelmiştir. Group Enerji olarak 2000 senesinden bu yana inşaat demiri fiyat hareketlerini kapsayan GEFE adını verdiğimiz bir endeks sektöre ışık tutması açısından zaten oluşturulmuştur (<http://www.groupenerji.com/insaat-demiri-fiyat-endeksi.html>) ve aylık olarak veriler güncellenmektedir. Dolayısı ile bu endeks grafiğindeki fiyat hareket hareketleri endeks bazında hem TL hem de USD \$ olarak takip edilebilmektedir. Güncel grafiklere <http://www.groupenerji.com> adresinden ulaşılabilir.

Burda önemli olan şu sorudur. Fiyatlar dengeye oturduğu zaman yüksek fiyatlardan yapılan alışverişler sonucu oluşturulan zararlar nasıl telafi edilmelidir. Örnek olarak ithalat veya ihracat yapan kuruluşlar döviz fiyat hareketlerine karşı kendilerini opsiyon kullanarak bir bakıma sigorta altına alabilmektedirler. İnşaatçılarda artık böyle bir sigorta enstrümanı bulmalılar veya geliştirmelilerdir.

Bugün itibariyle fiyatlar dış talep eksikliğinden ve düşen dolar kurundan kaynaklanarak geriye gelmeye devam etmektedir. Bu durumda şimdi demir sektörü yetkilileri ve bu sektörde yer alan diğer ticaret mensupları hükümete gidip şuna bir çare bulunmu demelilerdir. Altın fiyatları , bakır fiyatları artarken böyle bir tepki görülmemektedir. Böyle bir şey beklenmemelidir. Yetkililerimizin de belirttiği gibi serbest piyasa düzeni içinde fiyat hareketleri sıkı takip edilmeli ve tedbirli olunmalıdır. Fiyat hareketlerini önleyici bazı tedbirler alınabilir ; demir ithalatının önündeki fonlar ve vergiler sıfırlanarak dışarıdan arz teşvik edilebilir , daha önce Çin'in yaptığı gibi ihracat vergisi getirilebilir fakat bunlar şu anda cari açık problemiyle boğuşan ülkemiz için iç açıcı sonuçlar doğurmayacaktır .

İkinci sorunuza yanıt olarak 2012 senesinde inşaat demiri fiyatları dünya şartlarına paralel gelişecektir. Dünya ihrac pazarları olan Körfez ülkeleri talebi,Kuzey Afrika Ülkeleri talebi ve diğer ülke talepleri nasıl gelişecek bu gelişmeler etken olacaktır. Maliyet açısından hurda ithal eden bir ülke olarak hurda fiyatlarının gelişmesi ayrıca en önemli faktörlerden bir tanesidir.Dünya hurda toplama işlemi zahmetli bir iştir. Kış şartlarıyla hurda fiyatları baskı altındadır. Hurda nakliye fiyatlarında hava şartları dolayısı ile artış gösterir .Deniz yolu nakliye fiyatları artar. Dolayısı ile demir fiyatları tam aksine kışın hurda cephesinden fiyatlara darbe alır.

2012 senesi tahminimiz inşaat demiri fiyatlarının dünya ekonomik krizinin etkisiyle fazla hareketli olmayacağı yönündedir hurda fiyat etkisi ve kur hareketleri her zaman geçerli kalmak kaydı ile.

Bu söyleşi için sizlere teşekkür eder ,Demir Çelik Store Dergisi olarak başarılı çalışmalarınızın devamını dilerim.

Ömer Feyzoğlu
Group Enerji Demir Çelik
Yönetim Kurulu Başkanı